Çocuk ve
Yusufçuk
Çınar BİBER

Çocuk ve Yusufçuk

Çınar BİBER

Parlak bir cumartesi sabahı Sam, bez çantasını kaptı ve patikadan gölete doğru koştu. Kırmızı spor ayakkabıları yumuşak toprakta takırdadı. Sazların sallandığı ve kurbağaların şarkı söylediği bu sessiz yeri severdi. Bugün gözüne yeni bir şey takıldı—suyun üzerinde dans eden zümrüt yeşili bir parıltı. "Vay canına!" diye fısıldadı, eğilerek. "Sen de nesin?"

Bu bir yusufçuktu; ince ve parlak, dört kanadı vitray gibi ışıldıyordu. Kocaman, cilalı gözleri, hızla uçup havada asılı kalırken pırıldıyordu. Sam doğa defterini çıkardı ve hızlıca çizdi. "Sen gördüğüm en muhteşem uçucusun," dedi. Yusufçuk hızla uzaklaştı, ama Sam kaldı ve göletin hareketli yaşamını izledi. Onun hakkında her şeyi bilmek istiyordu.

Sam düz bir kayanın üzerine oturdu; kahverengi teni güneşte ısındı. Kıvırcık siyah saçları, suya doğru eğilirken zıpladı. Yüzeyin altında bir şey kıpırdadığı yerde küçük dalgalar yayıldı. "Merhaba aşağıdaki," dedi. Bir sazın üzerinde sürünen tuhaf, tıknaz bir yaratık gördü. Büyük gözlü küçük kahverengi bir böceğe benziyordu. "Sen de nesin?" diye merakla söylendi.

Sam'in aralıklı dişli gülümsemesi, yaratığı izlerken büyüdü. Altı bacağı ve kalın bir gövdesi vardı ve suyun altında yavaşça hareket ediyordu. Defterine yazdı: "Gölette kahverengi böcek." Sonra kütüphane kitabından bir şey hatırladı. "Bu bir yusufçuk nimfi olabilir mi?" diye fısıldadı. Öğrenmek için her gün gölete gitmeye karar verdi. Merakı bir arı gibi vızıldıyordu.

Her sabah Sam gölete döndü. Nimfin yabani otların arasında saklanıp küçük su böceklerini yakaladığını çizdi. "Sen küçük, azılı bir avcısın," dedi. Nimfin kabuğunun dar göründüğünü, sanki patlayacakmış gibi olduğunu fark etti. Gölet bitkilerini de çizdi—uzun sazları, yüzen nilüferleri, yüzeyde kayan küçük böcekleri. Defteri gölet sırlarıyla doldu.

Sıcak bir öğleden sonra Sam, nimfin bir saza tırmandığını gördü. Suyun üstünde oraya tutundu ve hareket etmeyi bıraktı. Sam nefesini tuttu. "Ne yapıyorsun?" diye fısıldadı. Nimfin kabuğu çatlamaya başladı! Sam'in koyu kahverengi gözleri kocaman açıldı. "Değişiyor!" diye soludu. Göz kırpmaya korkarak tamamen hareketsiz oturdu. Bu, gördüğü en heyecan verici şeydi.

Yavaşça, yeni bir yaratık çatlamış kabuğun içinden kendini dışarı çekti. Gövdesi yumuşak ve solgundu, kanatları küçük yapraklar gibi buruşuktu. Sam, kanatların güneşte gerilip kurumasını izledi. "Sen bir yusufçuksun!" diye sevindi. Yeni uçucu, ilk uçuşunu yapmadan önce zümrüt ve kehribar renginde parıldadı. Sam bir sihirbazlık numarasına tanık olmuş gibi hissetti—ama bu gerçekti.

Sam eve koştu ve her şeyi defterine yazdı. "Yumurta, nimf, ergin," diye sıraladı. Değişimleri göstermek için oklar çizdi. Annesi omzunun üzerinden baktı. "Çok şey öğrenmişsin," dedi. "Arkadaşların bunu görmeyi çok sever." Sam'in yuvarlak yüzü aydınlandı. "Bir sergi yapabilirim!" dedi. "Bir gölet yaban hayatı sergisi!" Hemen planlamaya başladı.

Sam malzemeleri topladı: büyük bir karton kutu, boyalar ve bahçeden dallar. Mavi bir gölet ve yeşil sazlar boyadı. Kilden küçük böcekler ve selofan kanatlı bir yusufçuk yaptı. Etiketler ekledi: "Nimf su altında yaşar" ve "Ergin havada uçar." Çantası notlar ve çizimlerle şişti. "Bu herkese sulak alanları öğretecek," dedi gururla.

Sam bütün hafta çalıştı. Üç aşamalı bir hayat döngüsü çizelgesi çizdi: yumurta, nimf, ergin. Sulak alan bitkileri ve böcekleri hakkında bilgiler ekledi. Annesi her şeyi yapıştırmasına yardım etti. "Sulak alanlar hareketli yuvalardır," diye büyük harflerle yazdı. Ayıcığına anlatmayı prova etti. "Nimf su altında nefes alır," dedi ona. "Sonra dışarı tırmanır ve değişir."

Cuma günü Sam sergisini parka taşıdı. Arkadaşları etrafında toplandı, gözleri merakla parlıyordu. "Bunlar da ne?" diye sordu Maya, küçük kil nimfi işaret ederek. Sam derin bir nefes aldı. "Bu bir gölet yaban hayatı sergisi," dedi. "Bir yusufçuğun hayat döngüsünü inceledim!" Onlara yumurtayı, nimfi ve parlayan ergini gösterdi. Arkadaşları yaklaştı.

"Nimf aylarca suda yaşar," diye açıkladı Sam. "Güçlü çeneleriyle küçük böcekleri yakalar. Sonra bir gün bir saza tırmanır ve derisinden çıkar. Kanatları kurur ve uçup gider!" Arkadaşları şaşkınlıkla soludu. "Bu harika!" dedi Leo. "Bunu hiç bilmiyordum!" Sam o kadar geniş gülümsedi ki aralıklı dişi göründü. "Sulak alanlar sürprizlerle doludur," dedi.

Tam o sırada gerçek bir yusufçuk serginin üzerinden hızla geçti. Kanatları güneşte ışıldadı. "Bakın!" diye bağırdı Sam. "Tıpkı incelediğime benziyor!" Herkes onun havada asılı kalıp hızla uçmasını izledi. "Çok güzel," diye fısıldadı Maya. Sam başını salladı. "Ve göletteki minik bir yumurta olarak başladı," dedi. Arkadaşları sevinçle alkışladı. Çocuğu ve yusufçuğu alkışladılar.

Sam'in arkadaşları sorular sordu ve gördükleri göletlerle ilgili hikâyeler paylaştı. "Bir keresinde bir kurbağa gördüm!" dedi Leo. "Ben bir su salyangozu buldum!" diye ekledi Maya. Sam ışıldadı. "Sulak alanlar önemli yuvalardır," dedi onlara. "Birçok canlı orada büyür." Arkadaşları başlarını salladı. Göleti ziyaret edip hayat döngülerini izlemeye de söz verdiler. Sam içten içe sıcacık ve mutlu hissetti.

O akşam Sam defteriyle göletin yanında oturdu. Güneş alçaldı, suyu altın rengine boyadı. Bir yusufçuk süzülüp geçti ve Sam gülümsedi. "Teşekkür ederim," diye fısıldadı. İzlemeye ve öğrenmeye devam edeceğini biliyordu. Çantası çizimlerle doluydu, ama keşfedilecek her zaman daha fazlası vardı. Doğanın hayat döngüleri hiç bitmeyen bir hikâye gibiydi.

Sam sergisini topladı ve yorgun ama gururlu bir şekilde eve yürüdü. Arkadaşları yeni bir şey öğrenmişti, o da öyle. Sulak alanlar sadece çamurlu su değildi—fidanlıklar, av alanları ve yuvalardı. "Daha çok insana öğretmek için sabırsızlanıyorum," dedi. O gece yusufçuklar ve göletler hayal etti ve kalbi bir çift parıldayan kanat kadar hafif hissetti.